

PROJEKT

UCHWAŁA Nr
Rady Miasta Imielin
z dnia   roku

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2015

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 poz. 594 z późn. zm.) w związku art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Miasta Imielin

u c h w a ł a:

§ 1

Uchwala się „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2015”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Imielin.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014r.

**BURMISTRZ MIASTA
IMIELIN**

mgr inż. Jan Chwiędacz

RADCA PRAWNY

mgr Bożena PILARSKA
(nr wpisu 1172)

**Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Miasta Imielin
z dnia**

**Miejski Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2014-2015**

Spis treści

WSTĘP.....	4
I. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY	5
II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	7
III. CELE PROGRAMU.....	8
IV. SPODZIEWANE EFEKTY.....	8
V.HARMONOGRAM DZIAŁAŃ	9
VII. MONITORING I EWALUACJA	10

WSTĘP

Zadania zapisane w niniejszym Programie, przewidziane do realizacji w latach 2014-2015 są kontynuacją działalności prowadzonej w tym zakresie w latach ubiegłych i odpowiadają nałożonym na gminy obowiązkom.

Program skierowany jest do mieszkańców miasta Imielin, do osób doświadczających przemocy w rodzinie współmałżonków, dzieci i młodzieży, grup zależnych (osób starszych i niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, a także do instytucji, podmiotów zajmujących się profesjonalnym udzielaniem wsparcia społecznego oraz świadków przemocy w rodzinie.

Od 2012 roku działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane są przez Zespół Interdyscyplinarny.

Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Imielinie został powołany zgodnie z Uchwałą Nr VII/36/2011 Rady Miasta Imielin z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powołania i odwołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółów jego funkcjonowania przez Burmistrza Miasta Imielin w składzie: Przewodniczący – Agnieszka Sorek, Zastępca Przewodniczącego - Barbara Tomczok Członkowie: Sylwia Barucha, Rudolf Szkółka, Andrzej Wielgus, Anna Szyłko, Anna Chromy, Grażyna Martowska, Ewa Stęchły, Urszula Dzieża, Katarzyna Brożyna.

Głównym celem programu jest realizacja zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy, jak również praca za sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań.

I. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Przemoc w rodzinie – jednorazowe lub powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych w rozumieniu art. 115 §11 kk. oraz innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

KRYTERIA PRZEMOCY – mówimy o przemocach gdy zachodzą następujące kryteria:

- **Intencjonalność** – działania sprawcy nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego oznaczenia celowego krzywdzenia ofiary i zadawania jej bólu. Sprawca przemocy dąży do uzyskania pełnej kontroli, władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnej posłuszeństwa. Jest przekonany, że tylko on wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym wyłącznie on ma prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.
- **Dysproporcja siły** – nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocach jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, ofiara przemocy staje się coraz bardziej bezradna, sprawca – coraz bardziej silny i bezkarny.
- **Naruszanie godności i praw** – sprawca przemocy narusza godność ofiary, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, itp.)
- **Powodowanie cierpienia i szkód** – ofiary przemocy doznają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

RODZAJE PRZEMOCY

- 1) **Przemoc gorąca** to gwałtowny wybuch tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujący agresywne zachowania. Często przyczyny tych trudnych uczuć sprawcy tkwią zupełnie gdzie indziej, np. powodują je konflikty w pracy. Sprawca nie mogąc sobie z nimi poradzić, odreagowuje je na członkach rodziny. Wie, że może sobie na takie zachowanie pozwolić.
- 2) **Przemoc chłodna**, w przeciwieństwie do poprzedniej nie przejawia się występowaniem tak gwałtownych emocji i agresywnych zachowań. Wydaje się, że sprawca jest spokojniejszy bądź bardziej się kontroluje. Przemoc chłodna przyjmuje nieraz postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Sprawca jest przekonany o słuszności swoich czynów, zawsze znajdzie dla nich usprawiedliwienie: „gdybym ich nie bił, to nie wyrosłyby na porządnym ludzi”, „to dla jej dobra, bo inaczej całkowicie się zmarnuje”, „jakbym jej nie doprowadził do porządku, to by w ogóle o dom nie dbała” itp.

CZYNNIKI RYZYKA PRZEMOCY:

1) Normy społeczne i kulturowe

Przemoc w rodzinie jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. W wielu środowiskach akceptuje się bicie, stosowanie kar cielesnych i panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie. (...) Ponadto silne przekonanie, że wszystko, co się dzieje w rodzinie należy do sfery prywatności z jednej strony wywołuje poczucie bezkarności sprawcy i bezradności ofiary, a z drugiej – nasila niechęć innych osób do ingerowania w „cudze sprawy rodzinne”. W środowiskach charakteryzujących się dużą społeczną akceptacją przemocy, ofiary rzadko mogą liczyć na pomoc i wsparcie osób spoza rodziny, z kolei sprawcy nie muszą obawiać się zewnętrznych nacisków na zmianę zachowań wobec najbliższych.

2) Dziedziczenie wzorca przemocy

Przemoc bywa przekazywana z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów. Jednak uczeniu się i naśladowaniu podlega jedynie pewien rodzaj agresywnej relacji, a nie konkretne zachowanie, np. bicie w określony sposób lub określonym narzędziem.

3) Uzależnienie i nadużywanie alkoholu

Badania dowodzą, że większość sprawców przestępstw popełnionych przy użyciu przemocy, jest pod wpływem środków odurzających (alkoholu i narkotyków). Także wielu sprawców przemocy domowej krzywdząc swoich najbliższych, znajduje się pod wpływem alkoholu. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania. Około 60% pacjentów leczenia odwykowego przyznaje, że ma problemy związane z przemocą wobec najbliższych.

4) Środowisko społeczne

Istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy w rodzinie. (W badaniach przeprowadzonych przez CBOS w 2005 r. Polacy wskazują brak pieniędzy jako główną przyczynę konfliktów w domu). Osamotnienie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz – osobistego lub instytucjonalnego – w sposób znaczący może wpływać na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

(fragm. książki „Przemoc w rodzinie” K. Michalska, D. Jaszczak-Kuźmińska, Wydawnictwo PARPAMedia 2007)

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Informacja z Komendy Policji w Bieruniu

Diagnoza problemu w Imielinie	ROK	
	2012	III Kwartały 2013
Ilość założonych Niebieckich Kart	10	5
Interwencje domowe w związku z występowaniem przemocy domowej, alkoholu czy narkotyków	10	5
Diagnoza problemu w Powiecie Bieruńsko-Lędzińskim	ROK	
	2012	III kwartały 2013
Ilość założonych Niebieckich Kart	88	33
Interwencje domowe w związku z występowaniem przemocy domowej, alkoholu czy narkotyków	88	33

Informacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lędzinach

Diagnoza problemu w Imielinie	ROK	
	2012	III kwartały 2013
Ilość mieszkańców korzystających z Pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej	17	7
Ilość rodzin w których prowadzona jest praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny	10	6
Ilość osób wobec których prowadzona jest praca socjalna na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin	11	2
Diagnoza problemu w Powiecie Bieruńsko-Lędzińskim	ROK	
	2012	III kwartały 2013
Ilość mieszkańców korzystających z Pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej	197	145
Ilość rodzin w których prowadzona jest praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny	129	92
Ilość osób wobec których prowadzona jest praca socjalna na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin	135	67

Informacja z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielinie

Diagnoza problemu	ROK	
	2012	III kwartały 2013
Ilość mieszkańców korzystających z Pomocy Ośrodka	337	345
Ilość rodzin w których prowadzona jest praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny	150	148
Ilość osób wobec których prowadzona jest praca socjalna na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie	49	37
Ilość osób wobec których prowadzona jest praca socjalna na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin	33	33

*Dane na podstawie informacji z MOPS

III. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.
2. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.
3. Promowanie działań profilaktycznych.
4. Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

IV. SPODZIEWANE EFEKTY

1. Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie
2. Wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy.
3. Spadek liczby przypadków przemocy.
4. Stała edukacja środowiska lokalnego poprzez ulotki, broszury, udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie

V.HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Działania /Zadania	Odpowiedzialny za realizację	Partnerzy
1.Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:		
<p>1)Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> -diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie zjawisku, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym. <p>2) Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kierowanie ofiar oraz sprawców przemocy do PCPR w Łędzinach; - współpraca z instytucjami sąsiednich gmin prowadzącymi hostele, domy samotnej matki. <p>3) Podwyższanie kwalifikacji i umiejętności osób zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.</p> <p>4) Uruchomienie punktu psychologicznej pomocy ofiarom przemocy.</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie</p>	<p>Urząd Miasta Imielin; Świetlica Socjoterapeutyczna (działająca w ramach struktury organizacyjnej MOPS-u), Placówki oświatowe: - Przedszkole Miejskie, - Szkoła Podstawowa, - Gimnazjum; Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Imielinie Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu, Parafia Rzymsko-Katolicka w Imielinie, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Katowickiej Koło Imielin.</p>

2. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy poprzez:

<p>1) Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy.</p> <p>2) Edukację dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.</p> <p>3) Prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką występowania przemocy, organizowanie zawodów sportowych, festynów i imprez.</p> <p>4) Monitorowanie skali problemów związanych z występowaniem przemocy w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny.</p>	<p>Urząd Miasta Imielin; Świetlica Socjoterapeutyczna (działająca w ramach struktury organizacyjnej MOPS-u), Placówki oświatowe: - Przedszkole Miejskie, - Szkoła Podstawowa, - Gimnazjum; Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Imielinie Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu, Parafia Rzymsko-Katolicka w Imielinie, Katolickie Stowarzyszenia Młodzieży Diecezji Katowickiej Koło Imielin.</p>
--	--	--

VI. ŚRODKI FINANSOWE.

Na realizację zadań programu środki finansowe pochodzić będą:

- Budżet miasta,
- Inne źródła

VII. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie programu prowadził będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielinie na podstawie zebranych informacji, przekazanych przez jednostki uczestniczące w realizacji Programu. Wskaźniki osiągnięcia celów będą mierzone systematycznie w okresach rocznych.

Opracowała: Bożena Cała

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2014-2015

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) nakłada na gminy obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez opracowanie i realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

"Program", zakłada kontynuację zadań realizowanych przez Miasto Imielin w latach poprzednich.

Określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Przedstawia harmonogram działań, których celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację.

**BURMISTRZ MIASTA
IMIELIN**
mgr inż. Jan Chwiedacz